Część I. Wybrane wyzwania w obszarze ochrony praw sportowców

Rozdział I. Wyzwania w ochronie prawnej małoletnich sportowców

Katarzyna Siemion

§ 1. Wprowadzenie

Wraz z postępującą profesjonalizacją oraz komercjalizacją sportu coraz donioślejsze stają się aspekty prawne związane z uprawianiem go przez małoletnich sportowców. Kluby sportowe są zainteresowane pozyskaniem jak najmłodszych zawodników, aby móc ich wyszkolić i w przyszłości czerpać korzyści sportowe oraz finansowe z tego tytułu. Coraz większe zainteresowanie sportowcami na wczesnym etapie ich kariery wiąże się również z możliwością pozyskiwania przez nich nie tylko kontraktów sportowych, ale także sponsoringowych oraz reklamowych. W związku z rozwojem mediów społecznościowych, coraz częściej profile młodych sportowców są obserwowane przez szerokie grono osób, nie tylko ich kolegów i koleżanki ze szkoły. Powyższe aspekty wpływają na sytuację prawną młodego sportowca, która znacznie różni się od sytuacji sportowca pełnoletniego. Należy zweryfikować, czy specyfika taka jest uwzględniana w sposób wystarczający i należyty, z zachowaniem nadrzędnej wartości, jaką jest dobro dziecka.

Celem artykułu jest przeanalizowanie wybranych aspektów prawnych związanych z wyzwaniami, które się wiążą z ochroną prawną małoletnich sportowców. Zostaną poruszone następujące kwestie: (1) wyzwanie dotyczące zawierania i wykonywania umów sportowych z małoletnimi sportowcami; (2) wyzwanie związane z rozpowszechnianiem wizerunku małoletnich sportowców; (3) wyzwanie dotyczące *influencer marketingu* oraz działań reklamowych podejmowanych przez małoletnich sportowców; (4) wyzwanie związane z ochroną praw małoletnich sportowców.

Jednocześnie przyjęto, że za małoletniego sportowca uważa się osobę uprawiającą sport w wieku do 18. roku życia.

§ 2. Zawieranie i wykonywanie umów sportowych przez małoletnich sportowców

Kwestia dotycząca zawierania i wykonywania umów w zakresie sportu przez małoletnich sportowców może nastręczać trudności. Obecnie coraz częściej dochodzi do zawierania umów na rzecz małoletnich sportowców, w szczególności umów o świadczenie usług sportowych, deklaracji przystąpienia do klubu sportowego, umów z agentami sportowymi czy też umów sponsoringowych. W związku z tym podstawowym aspektem prawnym jest to, czy małoletni sportowiec jest uprawniony do zawarcia umowy, która nakłada na niego nie tylko prawa, ale także zobowiązania oraz sankcje za ich niewykonanie lub nienależyte wykonanie oraz określa aspekty finansowe związane z realizacją umowy.

W tym zakresie będą miały zastosowanie ogólne zasady wynikające z przepisów prawa cywilnego, określające możliwość zawierania umów, a więc instytucji zdolności do czynności prawnych. Co do zasady małoletni do 18. roku życia nie jest uprawniony do samodzielnego zawarcia umowy cywilnoprawnej (art. 11 KC). Do 13. roku życia małoletni sportowiec jest pozbawiony zdolności do czynności prawnych (art. 12 KC). Czynność prawna dokonana przez taką osobę będzie nieważna. Pomiędzy 13. a 18. rokiem życia posiada on ograniczoną zdolność do czynności prawnych (art. 15 KC). Do ważności czynności prawnej zobowiązującej lub rozporządzającej prawem, potrzebna jest co do zasady zgoda przedstawiciela ustawowego lub jej następcze przez niego potwierdzenie.

Co za tym idzie, umowę w imieniu małoletniego sportowca będą zawierać co do zasady przedstawiciele ustawowi, a więc rodzice lub opiekun prawny. Należy mieć na uwadze, że rodzice powinni w ważniejszych sprawach dotyczących osoby lub majątku dziecka wysłuchać go, jeżeli jego rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień jego dojrzałości na to pozwala. Powinni także w miarę możliwości uwzględnić jego rozsądne życzenia[1]. Zatem małoletni sportowiec powinien móc wypowiedzieć się i niejako mieć wpływ na decyzję co do jego przyszłości sportowej, np. wyboru klubu sportowego czy też chęci kontynuowania kariery sportowej. Ponadto przedstawiciele ustawowi powinni podejmować decyzje dotyczące dziecka z należytą starannością, dbając o dobro i interesy dziecka, w szczególności jego rozwój i stan psychofizyczny, rozwój talentów i zainteresowań, ale też zdrowie, edukację i prawo do odpoczynku.

Należy jednak zauważyć, że przedstawiciele ustawowi nie mają możliwości samodzielnego działania w imieniu dziecka we wszystkich sprawach. Pewne ograniczenia wynikają przede wszystkim z przepisów KRO. W szczególności dotyczy

[1] Zob. szerzej *M.K. Gardziel*, Prawo dziecka do wyrażania własnych poglądów, PS 2022, Nr 7–8.

to dokonywania czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu. W takim przypadku, zgodnie z treścią art. 101 § 3 KRO, na dokonanie takiej czynności wymagane jest uzyskanie zezwolenia sądu opiekuńczego. Zrealizowanie jej bez niego będzie niosło za sobą nieważność takiej czynności i wyłącza możliwość jej konwalidowana[2].

Wraz z rozwojem i profesjonalizacją sportu coraz częstszym problemem może być kwestia, czy przedstawiciele ustawowi są uprawnieni do zawierania umów związanych z uprawianiem sportu w imieniu małoletniego sportowca. Umowy te mogą bowiem odgrywać decydujące znaczenie dla jego przyszłości sportowej, a także wiązać się z coraz większymi korzyściami i zobowiązaniami finansowymi na jego rzecz. Brak jest definicji legalnej czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu. Zgodnie z orzecznictwem, miernikiem powinien być w tym przypadku ciężar gatunkowy dokonywanej czynności, skutki w sferze majątku małoletniego, wartość przedmiotu dokonywanej czynności, jak też dobro dziecka i ochrona jego życiowych interesów[3]. Obecnie wyrażane są w doktrynie poglądy o konieczności doprecyzowania przepisów dotyczących czynności, które wymagają uzyskania zezwolenia sądu opiekuńczego[4]. Wskazanie takiego katalogu czynności może być jednak problematyczne, z uwagi na zmieniające się okoliczności i złożoność występujących stosunków społecznych z udziałem małoletniego.

Przyjąć należy, że w określonych przypadkach na zawarcie umowy pomiędzy małoletnim sportowcem a klubem sportowym, agentem sportowym lub sponsorem może być wymagane zezwolenie sądu opiekuńczego[5]. W tym zakresie należy wziąć pod uwagę takie kwestie, jak: (1) zakres świadczeń, które mają być wykonywane przez małoletniego sportowca, (2) wysokość wynagrodzenia lub innych korzyści, które wiążą się z zawarciem i wykonywaniem umowy, (3) zakres odpowiedzialności, w tym ewentualnych kar umownych mogących powodować uszczerbek w majątku dziecka, (4) okres trwania umowy, (5) istotność dla rozwoju i przyszłej kariery sportowca, (6) wpływ czynności na dobro małoletniego sportowca, jako dziecka, w tym na jego rozwój psychofizyczny.

Powyższe nie dotyczy każdej umowy zawieranej w sporcie z udziałem małoletniego sportowca, która ma charakter typowy dla tego rodzaju czynności[6], ale

---

[2] Zob. *S. Kotas-Turoboyska*, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Warszawa 2026, s. 322; por. wyr. SA w Łodzi z 20.8.2020 r., I ACA 571/19, Legalis.

[3] Zob. wyr. SN z 16.11.1982 r., I CR 234/82, Legalis.

[4] Zob. *K. Kwiatkowska*, Aspekty prawne sprawowania pieczy nad majątkiem małoletniego – kluczowe zasady, obowiązki i wyzwania, Roczniki Administracji i Prawa 2025, Nr 2, s. 346; *J. Pawliczak*, Zarząd majątkiem dziecka – kierunki zmian, Pal. 2025, Nr 3.

[5] *K. Siemion*, Umowa o profesjonalne uprawianie piłki nożnej, Warszawa 2025, s. 150–151.

[6] Wyr. SR dla Łodzi–Widzewa w Łodzi z 13.9.2019 r., II C 30/18, niepubl.; Zob. szerzej: *M. Matuszak*, Wykonywanie pracy lub innych zajęć zarobkowych przez dziecko w sporcie, Roczniki Administracji i Prawa 2021, z. 3, s. 189–190.

takiej, która może mieć istotny wpływ na jego interesy, w tym interesy majątkowe czy też przyszłość sportową. Istotne jest to, że kontrakty sportowe czy sponsoringowe nakładają na sportowca najczęściej szereg zobowiązań. W przypadku ich niewykonania lub nienależytego wykonania, ciąży na nim odpowiedzialność, często finansowa w postaci kar umownych. W praktyce sportowcy zobowiązywani są do stosowania się do regulaminów klubowych, regulaminów dyscyplinarnych czy regulaminów zawodów. Pojawia się zatem pytanie, czy narzucone wobec małoletnich sportowców zobowiązania będą skuteczne prawnie.

Warto przytoczyć w tym zakresie orzeczenie TSUE z 20.3.2025 r., w którym uznano małoletniego sportowca za konsumenta w stosunkach ze spółką świadczącą usługi wspierające rozwój sportowy młodych sportowców[7]. Sprawa dotyczyła łotewskiego małoletniego sportowca, w imieniu którego umowę ze spółką zawarli rodzice. Umowa odnosiła się do usług w zakresie rozwoju sportowego i wsparcia w karierze. TSUE uznał, że umowa o świadczenie usług wsparcia rozwoju i kariery sportowca, zawarta pomiędzy – z jednej strony – przedsiębiorcą prowadzącym działalność w dziedzinie rozwoju sportowców, a z drugiej strony – małoletnim, „obiecującym" zawodnikiem, reprezentowanym przez rodziców, który w chwili zawarcia tej umowy nie wykonywał jeszcze działalności zawodowej w dziedzinie sportu, a tym samym miał status konsumenta, jest objęta zakresem stosowania dyrektywy 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich[8]. Ponadto przyjęto, że w przypadku, w którym warunek umowy przewiduje, iż w zamian za świadczenie usług wspierania rozwoju sportowego i kariery zawodowej konsument zobowiązuje się do zapłaty wynagrodzenia w wysokości 10% dochodów, które uzyska on w ciągu 15 lat po zawarciu tej umowy, okoliczność, że konsument był małoletni w chwili zawarcia wspomnianej umowy i że umowa ta została zawarta przez rodziców małoletniego w jego imieniu, ma znaczenie dla oceny nieuczciwego charakteru takiego warunku.

Tezy wskazane w powyższym wyroku TSUE powinny być brane pod uwagę przy zawieraniu i wykonywaniu umów z małoletnimi sportowcami. Będą oni mieli co do zasady status konsumenta w stosunku do podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, którym może być klub sportowy, sponsor lub agent sportowy. W związku z tym, z należytą starannością oraz dbając o zachowanie kontraktowej równowagi stron należy konstruować postanowienia umów z małoletnim sportowcem. Ponadto, może to wpływać na zakres zastosowania i skuteczność postanowień zawartych w regulaminach rozgrywek, regulaminach klu-

[7] C-365/23, Dz.Urz. UE C 2025/2629.
[8] Dz.Urz. UE L Nr 95, s. 29.

bowych, czy dyscyplinarnych, które mogą stanowić wzorce umowne[9], a zatem podlegać kontroli pod kątem klauzul abuzywnych, które nie będą wiązać małoletniego sportowca.

§ 3. Rozpowszechnianie wizerunku małoletnich sportowców

Prawo do wizerunku przysługuje każdej osobie posiadającej zdolność prawną, a zatem także małoletniemu sportowcowi. W dobie komercjalizacji i mediatyzacji sportu coraz istotniejszym prawnie zagadnieniem jest kwestia związana z rozpowszechnianiem wizerunku sportowców, w tym ich komercyjnego wykorzystania. Powszechną praktyką jest zamieszczanie zdjęć i filmików w Internecie oraz mediach społecznościowych z wydarzeń sportowych z udziałem małoletnich sportowców, promowania sportu, różnorakiego rodzaju produktów i usług przy pomocy wizerunku sportowców czy też wykorzystywania nagrań ze sportowcami do celów szkoleniowych. Coraz częściej wizerunek może być też wykorzystywany za pomocą systemów sztucznej inteligencji, co niesie za sobą dodatkowe wyzwania i zagrożenia.

Kwestie związane z rozpowszechnieniem wizerunku, a więc udostępnieniem go publicznie, regulują przepisy PrAut. Zgodnie z treścią art. 81 ust. 1 zd. 1 PrAut, rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej. Należy wskazać, że wyrażana zgoda na rozpowszechnianie wizerunku powinna być jak najbardziej konkretna i szczegółowa. Jak wskazuje się w orzecznictwie, zgoda na rozpowszechnianie wizerunku nie może być abstrakcyjna i musi być niewątpliwa, czyli osoba jej udzielająca musi mieć pełną świadomość formy przedstawienia wizerunku, miejsca i czasu publikacji, zestawienia z innymi wizerunkami i towarzyszącego komentarza[10].

Z uwagi na brak lub ograniczoną zdolność do czynności prawnych, małoletni sportowiec nie jest uprawniony do samodzielnego wykonywania tego prawa. W takiej sytuacji zezwolenie na rozpowszechnianie wizerunku jest udzielane przez przedstawicieli ustawowych małoletniego sportowca. Jednak mogą mieć tutaj zastosowanie także rozważania poczynione powyżej dotyczące konieczności uzyskania zezwolenia sądu opiekuńczego na dokonanie takiej czynności, jeżeli w określonym przypadku będzie ona stanowiła czynność przekraczającą zwykły zarząd. Może to dotyczyć umów udostępnienia wizerunku małoletniego spor-

[9] Zob. *K. Siemion*, Umowa o profesjonalne, s. 165.
[10] Wyr. SA w Gdańsku z 29.10.2018 r., V ACa 829/17, niepubl.

towca na rzecz agencji sportowej czy też długoletnich kontraktów sponsoringowych o znacznych zobowiązaniach finansowych.

Należy również zwrócić uwagę na to, że zgody na rozpowszechnianie wizerunku coraz częściej są zbierane od razu przy zapisywaniu małoletniego sportowca do klubu sportowego lub też zamieszczane w regulaminach imprez lub wydarzeń sportowych. Za nieprawidłowe należy uznać jednak praktyki, w ramach których uzależnia się możliwość udziału w zawodach sportowych czy też członkostwa w klubie sportowym od wyrażenia zgody na rozpowszechnienie wizerunku. Może to bowiem naruszać podstawowe interesy małoletniego sportowca, a także jego prawo do prywatności[11].

W przypadku wizerunku małoletnich sportowców mogą mieć również znaczenie wyłączenia spod obowiązku uzyskania zezwolenia na rozpowszechnianie wizerunku, uregulowane w art. 81 ust. 2 pkt 2 PrAut, gdy dochodzi do rozpowszechniania wizerunku małoletniego sportowca, który stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz czy publiczna impreza. Może to dotyczyć różnorakiego rodzaju wydarzeń sportowych, w których wykonywane są zdjęcia podczas rywalizacji sportowej. Jednak należy pamiętać, że wyłączenie to ma ograniczony charakter. Zgodnie z przyjętym orzecznictwem, dla jego zastosowania podstawowe znaczenie ma ustalenie w strukturze przedstawienia obrazu fotograficznego relacji między wizerunkiem osoby domagającej się ochrony a pozostałymi elementami jego treści. Co za tym idzie, rozpowszechnianie wizerunku nie wymaga zezwolenia, jeśli stanowi on jedynie element akcydentalny lub akcesoryjny przedstawionej całości, tzn. w razie usunięcia wizerunku nie zmieniłby się przedmiot i charakter przedstawienia. Natomiast jeżeli dominantą kadru jest wizerunek konkretnej osoby (fotograf skupia się na jednej osobie, eksponuje ją), rozpowszechnianie wymaga zgody osoby przedstawionej w kadrze[12]. Zatem konieczne jest każdorazowe przeanalizowanie danego ujęcia, aby zweryfikować, czy można skorzystać z wyłączenia wskazanego powyżej, czy jednak wymagana jest zgoda na rozpowszechnianie wizerunku.

W stosunku do małoletnich sportowców, którzy są rozpoznawalni i osiągają wysokie wyniki sportowe, może mieć zastosowanie także wyłączenie spod obowiązku uzyskania zezwolenia na rozpowszechnianie wizerunku uregulowane w art. 81 ust. 2 pkt 1 PrAut. Dotyczy to osób powszechnie znanych, jeżeli ich wizerunek utrwalono w związku z pełnieniem przez nie funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych. Z uwagi na coraz

[11] Zob. Bezduszna decyzja PZPN dotycząca dzieci, firmowana przez markę Tymbark, Prezydenta i Ministerstwo Edukacji, niebezpiecznik.pl/post/bezduszna-decyzja-pzpn-dotyczaca-dzieci-puchar-tymbarku/ (dostęp: 28.4.2026 r.).

[12] Wyr. SA w Warszawie z 6.2.2018 r., V ACa 1040/17, Legalis (uchylony wyr. SN z 17.9.2020 r., I CSK 608/18, Legalis); wyr. SA we Wrocławiu z 30.1.2014 r., I ACa 1452/13, Legalis.

większą profesjonalizację sportu można przyjąć, że małoletni sportowiec może być osobą powszechnie znaną, wykonującą na określonym poziomie sportowym funkcje publiczne, np. w ramach reprezentowania klubu w imprezach sportowych, reprezentowania kraju na zawodach międzynarodowych czy udziału w kadrze narodowej. Wizerunek musi wówczas zostać utrwalony w związku z pełnieniem tych funkcji, a więc np. w trakcie zawodów sportowych czy też konferencji prasowej[13]. Nie obejmuje to jednak rozpowszechniania wizerunku poza tą sferą, np. w czasie wolnym, prywatnym, rekreacyjnym, w trakcie zajęć w szkole. Należy także pamiętać, że ograniczenie ochrony wizerunku utrwalonego w związku z pełnieniem tych funkcji odnosi się tylko do rozpowszechnienia ich wizerunku w celach związanych z informowaniem o pełnieniu danej funkcji publicznej, a nie w celach reklamowych czy komercyjnych, które wymagają uzyskania zgody[14]. Przyjąć należy, że nawet jeżeli literalnie interpretując te wyłączenia, mogą mieć one zastosowanie, to jednak powinno się je traktować z dużą ostrożnością, w szczególności mając na uwadze dobro małoletniego sportowca jako dziecka.

Problematyczna pod kątem prawnym jest również regulacja dotycząca wykorzystania wizerunku sportowca ujęta w art. 14 SportU. W art. 14 ust. 2 SportU została zawarta swoista zgoda ustawowa na rozpowszechnianie wizerunku sportowców w stroju reprezentacji lub reprezentacji olimpijskiej na wyłączność na rzecz polskiego związku sportowego lub PKOl do realizacji ich celów gospodarczych. Zgodnie z treścią art. 14 ust. 3 SportU, zawodnik przed zakwalifikowaniem do kadry narodowej lub reprezentacji olimpijskiej wyraża zgodę na rozpowszechnianie wizerunku w stroju reprezentacji w rozumieniu art. 81 ust. 1 PrAut.

Regulacja ta budzi poważne wątpliwości w doktrynie prawa, w szczególności z uwagi na sam charakter zgody oraz bardzo szeroko określone cele gospodarcze polskiego związku sportowego lub PKOl, co oznacza, że zawodnik nie wie, kto konkretnie, w jakim zakresie, gdzie i w jakim kontekście będzie mógł wykorzystywać jego wizerunek[15]. Szczególnego znaczenia nabiera ta kwestia obecnie, gdy polskie związki sportowe w dużym zakresie finansują swoje działania dzięki współpracy ze sponsorami, a co za tym idzie, coraz szerzej realizują swoje cele

---

[13] Zob. *A. Sydor-Zielińska*, Rozpowszechnianie wizerunku małoletniego na podstawie art. 81 ust. 2 ustawy i prawie autorskim i prawach pokrewnych, ZNUJ 2017, Nr 4, s. 87–88.

[14] Wyr. SN z 25.5.2023 r., II CSKP 1555/22, OSNC-ZD 2024, Nr 2, s. 15.

[15] Zob. szerzej *M. Sekuła*, Prawo sportowca do wizerunku, MoP 2010, Nr 22; *R. Szczepaniak*, Problem prawa do wizerunku sportowca-reprezentanta kraju, MoP 2007, Nr 17; *K.M. Westfal*, Prawne aspekty wykorzystania wizerunku sportowca w świetle działań marketingowych, Journal of Education, Health and Sport 2016, Nr 6; *K. Siemion*, Ustawowe prawo do wykorzystania wizerunku sportowca jako ograniczenie przysługujących mu praw do zawierania umów sponsoringowych, Kortowski Przegląd Prawniczy 2017, Nr 1; *K. Król*, Sportowiec jako produkt współczesnego rynku, a jego prawo do ochrony wizerunku, Studia Prawnicze. Rozprawy i Materiały 2022, Nr 2.

gospodarcze. To może istotnie wpływać na zakres rozpowszechniania wizerunku sportowca, a w konsekwencji na możliwość pozbawienia go lub jego rodziców kontroli nad jego wykorzystaniem.

Jeszcze trudniejsze staje się właściwe zinterpretowanie ww. przepisu w przypadku małoletnich sportowców, którzy nie są uprawnieni do samodzielnego wyrażania zgody w tym zakresie, z uwagi na ograniczoną lub brak zdolności do czynności prawnych. Jeśliby przyjąć, że zgoda ta udzielana jest przez sam fakt powołania do reprezentacji narodowej lub olimpijskiej, to wtedy przedstawiciele ustawowi nie wyrażają żadnej zgody, a ponadto, to nie oni są powoływani do reprezentacji, tylko ich dziecko. W tym zakresie należy uznać, że przyjęcie powołania do reprezentacji narodowej lub olimpijskiej małoletniego sportowca, jako akt oświadczenia woli, powinien być wyrażany przez przedstawicieli ustawowych małoletnich sportowców.

Coraz częściej wskazuje się także na komercyjny aspekt rozpowszechniania wizerunku, a więc rynkowej jego atrakcyjności[16]. Małoletni sportowcy nieraz osiągają znaczne sukcesy sportowe, nawet na arenie międzynarodowej, co przyciąga grono potencjalnych sponsorów oraz kontrahentów marketingowych. Przyjmuje się, że każde reklamowe, komercyjne wykorzystanie wizerunku będzie wymagało zgody, w tym poprzez zawarcie stosownej umowy na wykorzystanie wizerunku[17].

W zakresie komercyjnego rozpowszechniania wizerunku coraz częściej w sferze publicznej pojawia się zarazem pytanie, czy takie działania powinny być w ogóle podejmowane z udziałem małoletnich, w tym małoletnich sportowców. Wskazuje się na zagrożenia związane z udostępnianiem wizerunku dzieci w Internecie, takie jak cyberprzemoc, wykorzystanie treści z udziałem dzieci w celach przestępczych, w tym na tle seksualnym, nieświadome udostępnianie szerokiego zakresu informacji o dziecku czy też pozbawienie kontroli nad zakresem wykorzystania wizerunku dziecka[18]. Dlatego też proponuje się, aby weryfikować, czy w ogóle wizerunek małoletnich musi być rozpowszechniany w danych okolicznościach, czy nie da się osiągnąć zamierzonego celu bez publikacji wizerunku, np. poprzez publikację zdjęć bez cech fizycznych dziecka pozwalających na jego identyfikację[19]. Kwestie te nabierają szczególnego znaczenia w kontekście sfery sportu. Udostępnianie wizerunku małoletnich sportowców może

[16] Zob. *M. Stępień*, Wizerunek sportowca, Kwartalnik Prawo – Społeczeństwo – Ekonomia 2016, Nr 2, s. 92; *P. Ślęzak*, Komercyjne wykorzystanie wizerunku, ZNUJ PWI 2019, Nr 4.

[17] Wyr. SN z 16.12.2020 r., I CSK 790/18, OSNC 2021, Nr 10, poz. 67.

[18] Fundacja Orange, przy wsparciu *M. Trzcińskiej* i Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Wizerunek dziecka w Internecie. Publikować czy nie?, Warszawa 2024, s. 13–18, uodo.gov.pl/pl/138/3215 (dostęp: 28.4.2026 r.).

[19] Fundacja Orange, s. 19–24.

sprzyjać promocji sportu i kultury fizycznej, jednak może też narażać ich na zagrożenia związane z wykorzystaniem udostępnionego wizerunku w sposób bezprawny, czy prześmiewczy. W tym zakresie nadrzędnym dobrem powinno być dobro małoletniego sportowca jako dziecka.

§ 4. *Influencer marketing* oraz podejmowanie działań reklamowych przez małoletnich sportowców

Obecnie coraz bardziej doniosły prawnie staje się aspekt marketingu, w tym *influencer marketingu*, podejmowanego przez sportowców. Młodzi sportowcy stają się coraz bardziej rozpoznawalni już na wczesnym etapie kariery, a co za tym idzie, nabywają określoną wartość marketingową. To może przyciągać do współpracy podmioty działające na rynku w celu promowania ich produktów i usług. W tym zakresie mamy do czynienia głównie z *personality merchandising*, a więc wykorzystywaniem wizerunku sportowców, ich danych osobowych czy też innych cech ich identyfikujących do celów reklamowych[20]. Młody sportowiec może wzbudzać zaufanie odbiorców, a jego dążenie do rozwijania kariery sportowej, zdrowego stylu życia, wytrwałości i konsekwencji w treningach może stać się inspiracją dla młodych ludzi. Dlatego też jest atrakcyjnym elementem marketingu produktów i usług podmiotów działających na rynku, którzy kierują je głównie do dzieci i młodzieży.

W związku z popularnością mediów społecznościowych istotną rolę odgrywa również *influencer marketing*. Młodzi sportowcy chętnie zakładają konta w mediach społecznościowych i budują określoną społeczność wokół swojej działalności sportowej, co może przekładać się na możliwość reklamowania określonych produktów lub usług, w oparciu o zaufanie swoich odbiorców[21], a także czerpania zysków z publikowanych treści[22]. Może to pozwolić małoletniemu sportowcowi na przyciągnięcie sponsorów, a także uzyskanie dodatkowych środków finansowych na rozwój kariery sportowej, jak np. obozy, sprzęt sportowy.

Coraz częściej jednak pojawiają się poglądy, zgodnie z którymi prowadzenie działań marketingowych i influencerskich w Internecie przez małoletnich może nieść za sobą daleko idące konsekwencje i zagrożenia. Sejmowa Komisja

[20] Zob. *P. Ślęzak*, Komercyjne wykorzystanie, s. 47–48; zob. szerzej *A. Wach*, Personality merchandising jako instytucja stosowana do wykorzystywania wizerunku sportowca w celach promocyjnych i reklamowych, PPH 2010, Nr 10.

[21] Zob. szerzej *J. Wiszniewska*, Influencer marketing – wybrane zagadnienia prawne, ZNUJ 2023, Nr 3.

[22] *K. Błaszczak*, Prawne aspekty rozpowszechniania wizerunku małoletniego w celu osiągnięcia korzyści majątkowych przez rodziców – influencerów, Ars Iuridica 2023, Nr 2, s. 10.

do Spraw Dzieci i Młodzieży analizuje kwestie ochrony wizerunku dzieci oraz ich aktywności zarobkowej w mediach cyfrowych[23]. Na potrzebę wprowadzenia określonych regulacji prawnych dotyczących tych kwestii wskazuje także Rzecznik Praw Dziecka, choć aktualnie brak jest nowych rozwiązań prawnych w tym zakresie. Obecnie obowiązujące przepisy nie uwzględniają specyfiki komercyjnej działalności dzieci w Internecie, a jest to zjawisko coraz częściej występujące w praktyce. Powoduje to brak mechanizmów kontrolnych, mogących prowadzić do nadużyć oraz naruszenia praw dziecka, zarówno przez przedstawicieli ustawowych, jak i podmioty czerpiące korzyści z rozpowszechniania tych treści w Internecie[24]. W szczególności wskazuje się na konieczność stałego publikowania nowych treści, a co za tym idzie, nieustannej dostępności w sieci, co może nieść za sobą zagrożenia dla zdrowia fizycznego i psychicznego, a w przypadku sportowców – dla ich rozwoju sportowego[25].

Kwestia ta może odgrywać również znaczenie pod kątem coraz częściej omawianych w różnych krajach propozycji ograniczenia dotyczącego możliwości zakładania kont w mediach społecznościowych przez małoletnich. Jako pierwsza zakaz korzystania z *social* mediów dla dzieci do 16. roku życia wprowadziła Australia[26]. W Polsce również trwają prace nad zmianami przepisów w tym zakresie[27], jednak wciąż nie wiadomo, czy i w jakim kształcie zostaną one wprowadzone.

§ 5. Ochrona praw małoletnich sportowców

W 2024 r. weszły w życie przepisy ustawy z 28.7.2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw[28], tzw. *lex Kamilek*, w szczególności ustawy z 13.5.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestęp-

[23] Transmisja posiedzenia Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży, sejm.gov.pl/sejm10.nsf//transmisje.xsp?unid=573899BD241D4D44C1258D410052AED6# (dostęp: 26.4.2026 r.).

[24] Praca kidinfluencerów. RPD pyta, MRPiPS odpowiada, brpd.gov.pl/2025/02/26/praca-kidinfluencerow-rpd-pyta-mrpips-odpowiada/ (dostęp: 28.4.2026 r.).

[25] *K. Kurosz*, *M. Kurzynoga*, Dziecięcy influencerzy w prawie polskim a rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców (UD 497), Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych 2024, Nr 2(82), s. 12–13.

[26] Jako pierwsza na świecie regulacje te wprowadziła Australia – *T. Turnbull*, Australia odcina dzieci od aplikacji społecznościowych – pierwszy taki krok na świecie, bbc.com/polska/articles/cx2dp0qx842o (dostęp: 28.4.2026 r.).

[27] Przedstawiono założenia ustawy zabraniającej dzieciom dostępu do mediów społecznościowych, samorzad.pap.pl/kategoria/edukacja/przedstawiono-zalozenia-ustawy-zabraniajacej-dzieciom-dostepu-do-mediow (dostęp: 29.4.2026 r.).

[28] Dz.U. z 2023 r. poz. 1606.

czością na tle seksualnym i ochronie małoletnich[29]. Wprowadziły one przede wszystkim obowiązek wdrożenia standardów ochrony małoletnich przez: (1) jednostki systemu oświaty oraz placówki oświatowe, opiekuńcze, wychowawcze, resocjalizacyjne, religijne, artystyczne, medyczne, rekreacyjne, sportowe lub związane z rozwijaniem zainteresowań, do której uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni oraz (2) organizatorów działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, resocjalizacyjnej, religijnej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich (art. 22b ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich).

Mając powyższe na uwadze, podmioty działające w sporcie z udziałem małoletnich sportowców, np. kluby sportowe, związki sportowe, szkółki sportowe, organizatorzy obozów i kolonii sportowych, zostały objęte obowiązkiem wprowadzenia tych regulacji wewnętrznych. Standardy ochrony małoletnich mają przede wszystkim określać zasady zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy dziećmi a personelem podmiotu sportowego, procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz udzielania im wsparcia, a także procedury korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu. Ma to zwiększać ochronę praw małoletnich, a także zapewniać im bezpieczeństwo w stosunkach społecznych, w których uczestniczą.

W ramach prac nad tymi przepisami udostępniono wzorcowe standardy, w tym dla podmiotów działających w sporcie[30]. Co jednak istotne, należy zadbać, aby realizacja tego procesu odbyła się nie tylko formalnie poprzez wprowadzenie samych procedur, ale by były one dostosowane do specyfiki działalności i organizacji danej jednostki. Tylko wtedy będzie mogło to mieć realne przełożenie na podniesienie poziomu ochrony małoletnich sportowców.

Ponadto podmioty te mają obowiązek weryfikacji, czy osoby dopuszczone przez nie do pracy z małoletnimi sportowcami są osobami niekaranymi za przestępstwa przeciwko małoletnim (art. 21 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich).

Powyższe rozwiązania, o ile w samej swojej intencji winny być oceniane jako zasadne, budzą wiele wątpliwości pod kątem prawidłowości ich wprowadzenia. Chodzi przede wszystkim o krąg osób, które podlegają weryfikacji, brak przepisów określających cykliczność weryfikacji personelu, a także to, jak wprowadzane standardy są realizowane w praktyce. Dlatego też pożądane jest doprecyzowanie tego typu unormowań, aby służyły celowi, w którym zostały wprowadzone.

---

[29] T.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 110 ze zm.

[30] Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Standardy ochrony dzieci w klubach sportowych, standardy.fdds.pl/standardy-w-dzialaniu/kluby (dostęp: 29.4.2026 r.).

§ 6. Uwagi końcowe

Stosunki społeczne, w tym prawne, w ramach których występują małoletni sportowcy, posiadają swoją specyfikę. Wyraża się ona głównie w zakresie zawierania i realizacji umów w zakresie sportu z małoletnimi, jak też występujących coraz częściej zjawisk rozpowszechniania wizerunku oraz prowadzenia działalności w Internecie oraz mediach społecznościowych, a także konieczności ochrony ich praw. Należy zatem zastanowić się nad szerszym pochyleniem się nad sytuacją prawną małoletnich sportowców. Profesjonalizacja sportu, coraz młodszy wiek, w którym sportowcy wstępują na międzynarodowe areny sportowe, prowadzą do tego, że coraz częściej prawa małoletnich sportowców mogą być naruszane, a co za tym idzie, może istnieć potrzeba coraz szerszej ich ochrony.

W ramach występujących stosunków prawnych dochodzi do kolizji różnorakiego rodzaju dóbr i interesów. Jednak w przypadku dzieci, w tym małoletnich sportowców, nadrzędnym celem powinno być ich dobro. Stanowi ono punktu wyjścia do oceny wszelkich regulacji prawnych, potrzeby ich ewentualnych zmian, a także działań podejmowanych wobec młodych sportowców.

Wraz z coraz większymi zagrożeniami związanymi z korzystaniem z Internetu oraz mediów społecznościowych przez małoletnich, istotna jest pogłębiona dyskusja różnych grup społecznych dotycząca tych aspektów. Konieczne jest stałe monitorowanie zachodzących zmian, nowych zagrożeń, ale też możliwości, które oferują młodym ludziom Internet, media społecznościowe czy też sztuczna inteligencja. Sam formalny zakaz lub ograniczenie korzystania z tych narzędzi i środków może nie być wystarczający. Istotne jest podnoszenie świadomości prawnej zarówno rodziców, małoletnich sportowców, jak też organizacji sportowych w zakresie wykorzystania mediów społecznościowych, wizerunku, *influencer marketing* czy też korzystania ze sztucznej inteligencji. Warte rozważenia jest także ograniczenie prawa do zarobkowego wykorzystania dóbr małoletnich sportowców, aby zapewnić im spokojny rozwój psychofizyczny, rozwój talentów i pasji oraz czerpanie satysfakcji z samego uprawiania sportu.

Summary

As sport becomes increasingly professionalized and commercialized, the legal aspects relating to the participation of young athletes in sport are becoming ever more significant. They are starting their sporting careers at an increasingly younger age and entering into various types of legal relationships. This translates into a need for greater protection of their rights, viewed primarily through the prism of their welfare as children. Selected challenges related to the protection of underage athletes are discussed. First and foremost: issues relating to the conclusion and per-

formance of contracts by underage athletes, the dissemination of their image, engagement in influencer marketing and advertising activities, as well as the need to protect the rights of underage athletes. On this basis, the need for a comprehensive and in-depth legal discussion on the situation of underage athletes was demonstrated. In particular, legal provisions should be adapted to the specific nature of young athletes' activities in order to ensure their proper development, but also to protect them against existing threats and risks of their rights being infringed by entities operating in sport.

Zusammenfassung

Mit der fortschreitenden Professionalisierung und Kommerzialisierung des Sports gewinnen die rechtlichen Aspekte im Zusammenhang mit der sportlichen Betätigung minderjähriger Sportler zunehmend an Bedeutung. Sie beginnen ihre sportliche Karriere in immer jüngerem Alter und gehen vielfältige Rechtsbeziehungen ein. Dies führt zu der Notwendigkeit eines stärkeren Schutzes ihrer Rechte, der vor allem unter dem Gesichtspunkt ihres Kindeswohls betrachtet wird. Es werden ausgewählte Herausforderungen im Zusammenhang mit dem Schutz minderjähriger Sportler erörtert. Vor allem: Fragen im Zusammenhang mit dem Abschluss und der Erfüllung von Verträgen durch minderjährige Sportler, der Verbreitung ihres Bildes, der Ausübung von Influencer-Marketing und der Durchführung von Werbemaßnahmen sowie der Notwendigkeit, die Rechte minderjähriger Sportler zu schützen. Auf dieser Grundlage wurde die Notwendigkeit einer umfassenden und vertieften rechtlichen Diskussion über die Situation minderjähriger Sportler aufgezeigt. Insbesondere müssen die gesetzlichen Bestimmungen an die Besonderheiten der Tätigkeit junger Sportler angepasst werden, um ihnen eine angemessene Entwicklung zu gewährleisten, sie aber auch vor bestehenden Gefahren und Risiken einer Verletzung ihrer Rechte durch Akteure im Sportbereich zu schützen.

Résumé

Avec la professionnalisation et la commercialisation croissantes du sport, les aspects juridiques liés à la pratique sportive des mineurs prennent de plus en plus d'importance. Ils débutent leur carrière sportive à un âge de plus en plus précoce et s'engagent dans divers types de relations juridiques. Cela se traduit par la nécessité d'une protection accrue de leurs droits, envisagée avant tout sous l'angle de leur intérêt supérieur en tant qu'enfants. Nous abordons ici certains défis liés à la protection des sportifs mineurs. Il s'agit avant tout des questions liées à la conclusion et à l'exécution de contrats par les sportifs mineurs, à la diffusion de leur image, à la pratique du marketing d'influence et à la réalisation d'actions publicitaires, ainsi